

STUDIUL PRIVIND IMPLICAREA FARMACISTULUI ȘI PACIENTULUI ÎN PROFILAXIA ȘI TRATAMENTUL ASTMULUI BRONȘIC

Olesea Cozmic, Vasile Procopișin, Larisa Procopișin

Catedra Farmacie Socială

Laboratorul de Alergologie și Clinică Imunologică a Institutului Științifico-practic de
Ftiziopneumologie din RM

Summary

The study of pharmacist's and patient's implication in the prophylaxis and treatment of bronchial asthma

In this article, some results of the sociological study of 65 patients with bronchial asthma are presented. The analysis data have shown the need of pharmacist's implication in the pharmacoterapeutical patient's problems.

Rezumat

În lucrare sunt prezentate rezultatele sondajului sociologic al 65 pacienți cu astm bronșic. Analiza rezultatelor denotă necesitatea implicării mai profunde a farmacistului în rezolvarea problemelor pacienților asociate de farmacoterapia medicamentoasă a astmului bronșic.

Introducere

Actualmente astmul bronșic este una dintre cele mai des întâlnite maladii cronice din lume, cu o prevalență ascendentă.

Reeșind din cercetările mai multor autori astăzi astmul bronșic poate fi controlat, astfel încât pacienții să poată:

- preveni simptomele obositoare, atât ziua cât și noaptea;
- preveni crizele grave;
- necesita puține (sau deloc) medicamente ce produc ameliorare rapidă;
- duce o viață productivă;
- avea o funcție pulmonară normală [2,3].

Triunghiul de bază responsabil de îmbunătățirea acestei situații include 3 laturi: pacientul, medicul și farmacistul. În lucrare ne referim la relația farmacist-pacient.

Conform recomandărilor OMS (WHO) Regulile de Bună Practică Farmaceutică (GPP) [4], includ unul din rolurile farmacistului în problemele de astm bronșic, ce constă în:

- Identificarea pacienților cu astm bronșic;
- Informarea, consultarea pacientului cu astm bronșic;
- Prevenirea interacțiunilor între medicamentele recomandate (OTC);
- Monitorizarea tratamentului;
- Creșterea responsabilității față de terapia medicamentoasă;
- Acordarea sfaturilor asupra tehnicii de folosire a dispozitivelor inhalatorii;
- Educarea pacientului.

Materiale și metode de cercetare

Ca obiect de bază de cercetare au servit pacienții - vizitatori a mai multor întreprinderi farmaceutice din or. Chișinău. Ca metodă de cercetare s-a folosit studiul sociologic.

Rezultate obținute

Prin metoda chestionării am efectuat sondajul sociologic, privind implicarea farmacistului și pacientului în tratamentul și profilaxia astmului bronșic. La sondaj au participat 65 de persoane: 53% din respondenți au fost bărbați și 47% - femei, cu vârsta cuprinsă între 35-70 de ani.

Chestionarea respondenților a cuprins următoarele teme:

1. Frecvența vizitelor la medic și farmacist. 57 respondenți au confirmat că ei vizitează farmacistul minimum o dată în lună, cu explicația – este mai accesibil. 14 respondenți - vizitează medicul lunar. Majoritatea pacienților vizitează medicul o dată la 6 luni.

2. Frecvența atacurilor de astm bronșic în ultimul an. La întrebarea “Ați avut un atac de astm în ultimul an”, 18 respondenți au răspuns afirmativ. Dintre cei, care au avut un atac de astm 8 au consultat farmacistul, 12 - au consultat medicul și farmacistul, 10 au vizitat spitalul de urgențe medicale și/sau au fost spitalizați.

3. Sfaturi despre medicamentele antiastmatice (prevenirea, ușurarea simptomelor și utilizarea dispozitivului inhalator). 54 respondenți au confirmat că farmacistul nu acordă în același timp sfaturi despre prevenirea, ușurarea simptomelor de astm bronșic și utilizarea dispozitivului inhalator. Majoritatea sfaturilor au fost orientate spre medicina preventivă. Mai mult de jumătate de respondenți au fost „Nesatisfăcuți” sau „Puțin satisfăcuți” de sfaturile acordate.

4. Promovarea controlului astmului bronșic: numai 48 respondenți au confirmat că farmacistul a informat pacientul despre factorii declanșatori astmului bronșic.

5. Sfaturi despre factorii ce influențează aderența la tratament. 49 respondenți au confirmat că farmacistul nu acordă sfaturi despre factorii ce influențează aderența la tratament: când de administrat medicamentul, reacțiile adverse ale medicamentelor, controlul reacțiilor adverse, controlul problemelor de medicație. 64 din respondenți au fost “Nesatisfăcuți” sau “Puțin satisfăcuți” de sfaturile primite despre reacțiile adverse și problemele legate de medicamente pentru tratamentul astmului bronșic.

6. Sfaturi privitor la minimalizarea greșelilor și prevenirea reacțiilor adverse posibile: 48 respondenți au constatat că farmacistul nu a comunicat despre cazurile când medicamentele ar trebui să fie folosite cu precauție, 54 au primit consultații privind acțiunile la necesitatea administrării altor medicamente OTC. Problema despre înlocuirea medicamentelor nu a fost discutată cu 41 respondenți. 64 au indicat, că farmacistul nu a contactat medicul despre problemele apărute în prescripția primită și 42 respondenți au confirmat ca farmacistul a recomandat adresarea la medic din cauza efectului insuficient și 33 - din cauza apariției efectelor adverse. 61 respondenți au fost „Nesatisfăcuți” sau „Puțin satisfăcuți” de sfaturile acordate referitor la controlul astmului bronșic.

7. Informația despre reacțiile adverse. 24 respondenți au răspuns că au avut măcar o dată efecte adverse apărute de la medicamentele utilizate. La apariția efectelor adverse - 14 au consultat farmacistul, 20 - au consultat medicul și farmacistul, 6 au vizitat spitalul de urgență și/sau au fost spitalizați.

Concluzii

Acest studiu demonstrează că astăzi atât farmacistul, cât și pacientul cu astm bronșic nu sunt pe deplin pregătiți pentru a rezolva eficace problemele legate de prevenirea simptomelor sau crizelor de astm bronșic, profilaxia și tratamentul acestei maladii cronice. În această ordine de idei propunem câteva recomandări menite să îmbunătățească starea de lucru:

- Crearea “școlii” pentru pacienți;
- Cursuri de perfecționare a farmaciștilor și traininguri speciale în domeniul astmului bronșic;
- Crearea, cu scopul de monitorizarea, bazei de date, ce o să cuprindă toată informație despre pacient;
- Crearea legăturii medic – farmacie;
- Evaluarea impactului economic asupra astmului și elaborarea listei de medicamente propuse pentru compensare;
- Organizarea anuală Zilei Astmului Bronșic;
- Informarea continuă a pacienților prin reviste, ziare, televiziune, internet (website) [1].

Realizarea recomandărilor va contribui la scăderea:

- numărului de crize astmatice;

- frecvenței adresării după ajutor medical;
- numărului zilelor lipsă de la școală, serviciu;
- labilității bronșice a căilor aeriene;
- numărului spitalizărilor [1].

Bibliografie

1. Cerveri L, Locatelli F, Zoia MC, Corsico A, Accordini S, deMarco R 1999. International variations in asthma treatment compliance. *European Respiratory Journal*, 14: 288-294
2. Fish L, Lung CL 2001. Adherence to asthma therapy. *Annals of Allergy, Asthma and Immunology*, 86:24-30
3. Jones KP, Bain DJG, Middleton M, Mullee MA, BMJ Correlates of asthma morbidity in primary care. 1992; 304: 361-364
4. Loretto Lacey PhD MSc(HE)Pharmacy Services provided to Persons with Asthma Results of 2004 survey., Report date May 07 2004

STUDIUL PRIVIND UTILIZAREA MEDICAMENTELOR HOMEOPATICE ÎN CONDIȚII DE AMBULATOR ÎN REPUBLICA MOLDOVA

Zinaida Bezverhni, Vasile Procopișin, Marina Topciu

Catedra Farmacie Socială USMF „Nicolae Testemițanu”

Abstract

The study concerning the homeopathic drugs use in ambulatory conditions in Republic of Moldova

Homeopathy has been the cause of much debate in the scientific literature with respect to the plausibility and efficacy of homeopathic preparations and practice. Nonetheless, many consumers, pharmacists, physicians, and other health care providers continue to use or practice homeopathic medicine and advocate its safety and efficacy. Yet many pharmacists feel that the homeopathic system of medicine is based on unscientific theories that lack supporting evidence. Since consumers continue to use homeopathic products, it is necessary for the pharmacists to have a basic knowledge of homeopathy, as drug experts, pharmacists are expected to be able to counsel their patients on how to safely and effectively use medications, which technically includes homeopathic products.

Rezumat

Homeopatia este motivul de dispută în literatura științifică și practica. Necătfind la acest fapt, în cea mai mare parte consumatorii, medicii, farmaciștii continuie să întrebuințeze aceste preparate și susțin eficacitatea lor. Mulți dintre farmaciști susțin că sistemul medical homeopatic este bazat pe teorii neștiințifice, ce nu au o bază de dovezi. În același timp, odată ce consumatorii continuă să utilizeze aceste produse, farmaciștii sunt obligați să posede cunoștințe de bază în domeniul homeopatiei, fiind experți în domeniul medicamentelor, farmaciștii trebuie să fie capabili să consulte pacienții lor în vederea utilizării inofensive și eficiente a produselor homeopate.

Actualitatea temei

Homeopatia este motivul de dispută în literatura științifică și practica. Necătfind la acesta în cea mai mare parte consumatorii, medicii, farmaciștii continuie să întrebuințeze aceste preparate și susțin eficacitatea lor. La baza tratamentului homeopatic stau trei principii: legea „similia similibus curantur”, utilizarea dozelor foarte mici și terapia individualizată, bazată pe simptome larg definite.

Există două tipuri de medicamente homeopate: simple sau monopreparate și medicamente complexe. În dependență de utilizarea acestor medicamente, există și diferite direcții ai homeopatiei contemporane: homeopatie clasică, pluralistă, homotoxicologie, medicină